

Klein bedrijf mijdt 'te dure' rechter

Juridische stappen vaak te kostbaar, aldus rapport

Richard Smit
Amsterdam

Veel kleine ondernemers zien bij een conflict af van een gang naar de rechter, omdat ze dat te duur en tijdrovend vinden. Dat blijkt uit onderzoek dat vandaag verschijnt. Minister Sander Dekker van Rechtsbescherming gaat kijken of er maatregelen nodig zijn om de rechtspraak toegankelijker te maken voor het midden- en kleinbedrijf.

Uit het rapport, dat onderzoekcentrum WODC schreef voor het ministerie van Justitie en Veiligheid, blijkt dat ook voor kleine bedrijven het risico op een conflict met een klant, leverancier, werknemer of de overheid groot is. Ruim een derde van de onderzochte 1700 kleine bedrijven kreeg in één jaar te maken met één of meer conflicten.

Branchevereniging MKB-Nederland eist maatregelen. 'De uitkomsten bevestigen voor een groot deel wat MKB-Nederland ook allang constateert; de toegang tot het recht is voor kleinere bedrijven moeilijk, kostbaar en tijdrovend', reageert de ondernemersorganisatie. 'We horen niet voor niets van ondernemers dat ze de gang naar de rechter om die reden niet eens maken. En dat is een slechte zaak, want toegang tot de rechter is een fundamenteel recht, dat niet mag worden belemmerd door te hoge kosten.'

Ook Marieke Manders van het Amstelveense advocatenkantoor Mercator Legal, dat al meer dan tien jaar een juridisch spreekuur heeft voor mkb-ondernemers, merkt dat hoge kosten ondernemers ontmoedigen. 'Vooral eenmanszaken en vennootschappen onder firma hebben erg veel moeite met de kosten. Bij een eenvoudige zaak bij de kantonrechter ben je, alleen al aan advocaatkosten, €2500 tot €3500 kwijt. Bij vorderingen onder €5000 raad ik ondernemers aan om heel goed na te denken of ze willen procederen.'

Minister Dekker van Rechtsbescherming (VVD), die moet zorgen voor een goed en toegankelijk rechtsbestel, werkt al aan de vereenvoudiging van de incassoprocedure bij de rechter. Ook wil hij dat iedereen die juridische hulp zoekt makkelijker advies kan krijgen. Dekker zal de uitkomsten van het nieuwe onderzoek hierin meenemen, meldt hij. Ook

Duur, tijdrovend en ingewikkeld

Vijf voornaamste redenen waarom mkb-ondernemers bij conflict afzien van juridische stappen, in % van antwoorden.

1. Juridisch advies te duur

57

2. Procedure rechtbank te duur

54

3. Procedure rechtbank tijdrovend

51

4. Procedure rechtbank ingewikkeld

36

5. Onvoldoende controle over kosten

36

© FD | Bron: WODC

laat hij nagaan of er specifieke maatregelen voor het mkb nodig zijn.

Eén maatregel om de rechtstoegang te verbeteren heeft de minister in de zomer al aangekondigd: de griffierechten voor kleinere vorderingen — tussen de €500 en €5000 — gaan omlaag. Die had de overheid in 2011 juist fors verhoogd, waardoor ondernemers niet meer naar de rechter stapten. Sinds de kostenverhoging daalde het aantal dagvaardingen bij de kantonrechter met 40%. De verlaging van de griffiekosten moet het weer betaalbaar maken om bijvoorbeeld onbetaalde rekeningen via de rechter te innen.

MKB-Nederland, dat al jaren pleit voor een drastische verlaging van de griffierechten bij kleine vorderingen, vindt de tariefsverlaging 'een stap in de goede richting'. 'Voor zaken van €500 tot €2500 loont het nu meestal niet om achter vorderingen aan te gaan en daarom zien we dat ondernemers die vorderingen massaal afboeken.'

➔ **Vervolg op pagina 3**

→ **Vervolg van pagina 1**

De voorgestelde tariefsverlaging gaat MKB-Nederland echter niet ver genoeg. ‘We willen een evaluatiemoment en onderzoek naar verbetering van de griffierechten en incassoprocedures. De griffierechten voor vorderingen tussen de €500 en €1000 zijn nog steeds scheef: bij een vordering van €501 ben je €306 aan griffierechten kwijt. Verder kan digitalisering incassoprocedures sneller, goedkoper en laagdrempeliger maken.’

Ook pleit de ondernemersorganisatie voor experimenten met een speciale ‘mkb-rechter’, die een geschil sneller kan oplossen door het combineren van een bodemprocedure met een kort geding. Dat kan voorkomen dat grotere bedrijven, die een veel langere adem hebben, rechtszaken traineren met juridische trucs en batterijen advocaten, net zolang tot de kleinere ondernemer op omvallen staat.

Advocaat Manders pleit juist voor het loslaten van de koppeling tussen de hoogte van een vordering en de hoogte van het griffierecht. ‘Als je een vordering krijgt van meer dan €100.000 is dat voor een gedaagde al €4030. Deze kosten moeten vooraf betaald worden, of je nu achteraf in het gelijk wordt gesteld of niet. Griffierechten kunnen zo als oneigenlijk pressiemiddel gebruikt worden.’

Vooraf geruzie over in- en verkoop

Geschat aantal bedrijven dat afgelopen jaar te maken heeft gehad met conflict, naar conflictonderwerp (aantal x1000).

© FD | Bron: WODC